

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 10 юли 2018 г.
(OR. en)

10290/18

Междуетноститутитионално досие:
2018/0242 (NLE)

FRONT 185
COWEB 96

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: Споразумение между Европейския съюз и Република Албания за статуса на действия, провеждани от Европейската агенция за гранична и брегова охрана в Република Албания

СПОРАЗУМЕНИЕ
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
И РЕПУБЛИКА АЛБАНИЯ
ЗА СТАТУСА НА ДЕЙСТВИЯ,
ПРОВЕЖДАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА АГЕНЦИЯ
ЗА ГРАНИЧНА И БРЕГОВА ОХРАНА
В РЕПУБЛИКА АЛБАНИЯ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ,

от една страна, и

РЕПУБЛИКА АЛБАНИЯ,

от друга страна,

наричани заедно по-нататък „страните“,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, ЧЕ могат да възникнат ситуации, при които Европейската агенция за гранична и брегова охрана, наричана по-долу „Агенцията“, като структура на Европейския съюз, координира оперативното сътрудничество между държавите — членки на ЕС, и Република Албания, включително оперативни действия на територията на Република Албания,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, ЧЕ следва да бъде установена правна рамка под формата на споразумение за статуса във връзка със ситуацията, в които членовете на екипите на Агенцията могат да разполагат с изпълнителни правомощия на територията на Република Албания,

КАТО ОТЧИТАТ, ЧЕ всички действия на Агенцията на територията на Република Албания следва да зачитат напълно основните права и международните актове, по които Република Албания е страна,

РЕШИХА ДА СКЛЮЧАТ СЛЕДНОТО СПОРАЗУМЕНИЕ:

ЧЛЕН 1

Обхват

1. Настоящото споразумение обхваща всички аспекти, необходими за провеждането на действия от страна на Агенцията на територията на Република Албания, при които членовете на екипите на Агенцията имат изпълнителни правомощия.
2. Настоящото споразумение се прилага само за територията на Република Албания.
3. Статутът и очертанията съгласно международното право на съответните територии на държавите — членки на ЕС и Република Албания не са засегнати по никакъв начин от настоящото споразумение или от каквото и да е действие, извършено при неговото прилагане от страните или от тяхно име, включително създаването на оперативни планове или участието в трансгранични операции.

ЧЛЕН 2

Определения

За целите на настоящото споразумение се прилагат следните определения:

- 1) „действие“ означава съвместна операция, бърза гранична намеса или операция по връщане;

- 2) „съвместна операция“ означава действие, което има за цел справянето с незаконната имиграция или трансграничната престъпност, или предоставянето на засилена техническа и оперативна подкрепа по границите на Република Албания, които са съседни с държава членка, и което е разгърнато на територията на Република Албания;
- 3) „бърза гранична намеса“ означава действие, което има за цел да се реагира бързо на ситуация на конкретни и несъразмерни предизвикателства на границата на Република Албания с държава членка и което е разгърнато на територията на Република Албания за ограничен период от време;
- 4) „операция по връщане“ означава операция, която се координира от Агенцията и включва техническо и оперативно подкрепление, предоставено от една или повече държави членки, при която подлежащите на връщане от една или повече държави членки лица се връщат принудително или доброволно в Република Албания;
- 5) „граничен контрол“ означава контрол на лица, който се извършва на границата и е свързан единствено с намерение за преминаване на границата или с акта на преминаване на границата и който включва проверки на гранично-пропускателните пунктове и наблюдение на зоната между гранично-пропускателните пунктове;
- 6) „член на екипа“ означава член на персонала на Агенцията или член на екип от гранични служители и друг съответен персонал от участващите държави членки, включително гранични служители и друг персонал, които са командировани от държавите членки в Агенцията, за да бъдат разположени по време на провеждано действие;

- 7) „държава членка“ означава държава — членка на Европейския съюз;
- 8) „изпращаща държава членка“ означава държавата членка, чийто граничен служител или друг съответен служител е даден член на екипа;
- 9) „лични данни“ означава всяка информация относно физическо лице с установена или подлежаща на установяване самоличност; лице с подлежаща на установяване самоличност, е лице, чиято самоличност може да бъде установена пряко или косвено, по-специално чрез идентификатор като име, идентификационен номер, данни за местонахождение, онлайн идентификатор или един или повече фактори, специфични за физическата, физиологическата, генетичната, психическата, икономическата, културната или социалната идентичност на това физическо лице;
- 10) „участваща държава членка“ означава държава членка, която участва в действие в Република Албания чрез предоставяне на техническо оборудване, гранични служители и друг съответен персонал, разположен като част от екипа;
- 11) „Агенцията“ означава Европейската агенция за гранична и брегова охрана, създадена с Регламент (ЕС) 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета¹;

¹ Регламент (ЕС) 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2016 г. за европейската гранична и брегова охрана, за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 863/2007 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета и Решение 2005/267/ЕО на Съвета (ОВ ЕС L 251, 16.9.2016 г., стр. 1).

- 12) „изпълнителни правомощия на членовете на екипа“ означава правомощията, необходими за изпълнение на задачите, изисквани за операциите по граничен контрол и връщане, които се провеждат на територията на Република Албания по време на съвместни действия, включени в оперативния план;
- 13) „непреодолима сила“ включва, но без да се ограничава до, всякакви военни действия (независимо дали са обявени или не), нахлувания, въоръжени конфликти или действия на чуждестранни врагове, блокади, бунтове, тероризъм или упражняване на военна сила, земетресения, наводнения, пожари, бури или природни бедствия, и когато това се случва, всякакви събития или обстоятелства, подобни на горните.

ЧЛЕН 3

Оперативен план

1. За всяка съвместна операция или бърза гранична намеса между Агенцията и Република Албания се договаря оперативен план, който е получил съгласието на държавата членка или държавите членки, граничещи с оперативната зона.
2. В оперативния план се определят подробно организационните и процедурните аспекти на съвместната операция или на бързата гранична намеса, включително описание и оценка на ситуацията, оперативните цели, оперативната концепция, видът техническо оборудване, което ще бъде разгърнато, планът за изпълнение, сътрудничеството с други трети държави, други агенции и органи на Европейския Съюз или международни организации, разпоредбите по отношение на основните права, включително защитата на личните данни, структурата на координирането, управлението, контрола, комуникациите и докладването, организационните договорености и логистиката, оценката и финансовите аспекти на съвместната операция или бързата гранична намеса.

3. Оценката на съвместната операция или бързата гранична намеса се извършва съвместно от Република Албания и от Агенцията.

ЧЛЕН 4

Задачи и правомощия на членовете на екипа

1. Членовете на екипа разполагат с правомощия за изпълнение на задачите и упражняване на изпълнителните правомощия, които са необходими за провеждането на операциите по граничен контрол и връщане.
2. Членовете на екипа спазват законите и подзаконовите нормативни актове на Република Албания.
3. Членовете на екипа изпълняват задачи и упражняват правомощия на територията на Република Албания единствено съгласно инструкциите и, като общо правило, в присъствието на гранични служители или друг съответен персонал на Република Албания. По целесъобразност Република Албания издава инструкции за екипа в съответствие с оперативния план. Република Албания може да оправомощи по изключение членовете на екипа да действат от нейно име.

Агенцията, чрез своя координиращ служител, може да съобщи на Република Албания своето становище относно инструкциите, дадени на екипа. В този случай Република Албания взема предвид това становище и се съобразява с него, доколкото е възможно.

В случаите, в които инструкциите, дадени на екипа, не съответстват на оперативния план, координиращият служител докладва незабавно на изпълнителния директор на Агенцията (наричан по-долу „изпълнителният директор“). Изпълнителният директор може да предприеме подходящи мерки, включително временно спиране или прекратяване на действието.

4. При изпълнението на своите задачи и упражняването на своите правомощия членовете на екипа носят своята собствена униформа. Също така членовете на екипа носят на видимо място на униформите си документ за идентификация, а на ръкава — синя лента със символите на Европейския съюз и на Агенцията. За удостоверяване на самоличността си пред националните органи на Република Албания членовете на екипа винаги носят със себе си документа за акредитация, посочен в член 7.

5. При изпълнението на своите задачи и упражняването на правомощията си членовете на екипа могат да носят служебни оръжия, боеприпаси и оборудване в съответствие с националното право на изпращащата държава членка. Преди разполагането на членовете на екипа, Република Албания уведомява Агенцията за разрешените служебни оръжия, боеприпаси и оборудване, както и за съответната правна рамка и условията за тяхното използване.

6. При изпълнението на своите задачи и упражняването на своите правомощия членовете на екипа могат да използват сила, включително служебни оръжия, боеприпаси и оборудване, със съгласието на изпращащата държава членка и Република Албания, в присъствието на гранични служители или друг съответен персонал на Република Албания и в съответствие с националното право на Република Албания. Република Албания може да разреши на членове на екипа да използват сила в отсъствието на гранични служители или друг съответен персонал от Република Албания. Органът, който предоставя разрешение от страна на изпращащата държава членка, ще бъде определен в оперативния план.

7. Република Албания може да разреши на членове на екипа да правят справки в нейните национални бази данни, ако това е необходимо за изпълнението на оперативните цели, определени в оперативния план, и за операции по връщане. Членовете на екипа правят справки само с данните, които са им необходими за изпълнението на техните задачи и упражняването на техните правомощия, както е определено в оперативния план или при необходимост за операции по връщане. Преди да разположи членовете на екипа, Република Албания уведомява Агенцията за националните бази данни, в които може да се прави справка. Такава справка се извършва в съответствие с националното законодателство за защита на данните на Република Албания.

ЧЛЕН 5

Временно спиране и прекратяване на действието

1. Ако разпоредбите на настоящото споразумение или на оперативния план не се спазват от Република Албания, изпълнителният директор може временно да спре или прекрати действието, след като уведоми Република Албания за това в писмена форма. Изпълнителният директор уведомява Република Албания за причините за своето решение.
2. Ако разпоредбите на настоящото споразумение или на оперативния план не се спазват от Агенцията или от участваща държава членка, Република Албания може временно да спре или да прекрати действието, след като уведоми Агенцията за това в писмена форма. Република Албания уведомява Агенцията за причините за своето решение.

3. По-конкретно, изпълнителният директор или Република Албания може временно да спре или да прекрати действието в случай на нарушение на основните права, нарушение на принципа на забрана за връщане или на правилата за защита на данните.
4. Прекратяването на действието не засяга правата или задълженията, произтичащи от прилагането на настоящото споразумение или на оперативния план преди това прекратяване.

ЧЛЕН 6

Привилегии и имунитети на членовете на екипа

1. Документите, кореспонденцията и имуществото на членовете на екипа са неприкосновени, освен в случай на изпълнителни мерки, разрешени съгласно параграф 7.
2. Членовете на екипа се ползват с имунитет по отношение на наказателната юрисдикция на Република Албания във връзка с действия, извършени при упражняване на служебните им функции в хода на действията, осъществявани в съответствие с оперативния план.

В случай на твърдения за извършено престъпление от член на екипа, изпълнителният директор и компетентният орган на изпращащата държава членка незабавно се информират за това. Преди започването на съдебното производство и след внимателно разглеждане на всяко изявление, направено от компетентния орган на изпращащата държава членка и компетентните органи на Република Албания, изпълнителният директор потвърждава пред съда дали въпросното действие е извършено при упражняване на служебните функции на лицето в хода на действията, извършвани в съответствие с оперативния план. Докато очакват потвърждението от страна на изпълнителния директор, Агенцията и изпращащата държава членка се въздържат от предприемане на мерки, които има вероятност да застрашат евентуално последващо наказателно преследване на члена на екипа от компетентните органи на Република Албания.

Когато въпросното действие е извършено при изпълнение на служебните функции, не се образува производство. Ако действието не е извършено при изпълнение на служебните функции, на производството може да бъде даден ход. Потвърждението от страна на изпълнителния директор има задължителен характер за юрисдикцията на Република Албания. Привилегиите, предоставени на членовете на екипа, и имунитетът по отношение на наказателната юрисдикция на Република Албания не ги освобождават от юрисдикцията на изпращащата държава членка

3. Членовете на екипа се ползват с имунитет по отношение на гражданската и административната юрисдикция на Република Албания във връзка с всякакви действия, предприети от тях в изпълнение на служебните им функции в хода на действията, извършвани в съответствие с оперативния план. Ако срещу членове на екипа бъде образувано гражданско производство пред какъвто и да е съд на Република Албания, изпълнителният директор и компетентният орган на изпращащата държава членка незабавно се информират за това. Преди започването на съдебното производство и след внимателно разглеждане на всяко изявление, направено от компетентния орган на изпращащата държава членка и компетентните органи на Република Албания, изпълнителният директор потвърждава пред съда дали въпросното действие е извършено от членове на екипа при упражняване на служебните им функции в хода на действията, извършвани в съответствие с оперативния план.

Когато въпросното действие е извършено при изпълнение на служебните функции, не се образува производство. Ако действието не е извършено при изпълнение на служебните функции, на производството може да бъде даден ход. Потвърждението от страна на изпълнителния директор има задължителен характер за юрисдикцията на Република Албания. Започването на съдебно производство от страна на членове на екипа ги лишава от възможността да се позовават на имунитета по отношение на юрисдикцията в случай на насрещни иски, пряко свързани с основния иск.

4. Иmunитетът на членовете на екипа по отношение на наказателната, гражданската и административната юрисдикция на Република Албания може да бъде снет от изпращащата държава членка, в зависимост от случая. Отнемането на имунитет винаги трябва да бъде изрично.

5. Членовете на екипа не са задължени да дават свидетелски показания.

6. В случай на вреда, причинена от член на екипа при изпълнението на служебните му функции в хода на действията, извършвани в съответствие с оперативния план, Република Албания носи отговорност за всички вреди.

В случай на вреда, причинена поради груба небрежност или умишлено неправомерно поведение, или ако действието не е извършено в изпълнение на служебни функции от член на екипа от участваща държава членка, Република Албания може да поиска, чрез изпълнителния директор, обезщетението да бъде платено от страна на съответната участваща държава членка.

В случай на вреда, причинена поради груба небрежност или умишлено неправомерно поведение, или ако действието не е извършено в изпълнение на служебни функции от член на екипа, който е служител на Агенцията, Република Албания може да поиска обезщетението да бъде платено от страна на Агенцията.

В случай на вреда, причинена в Република Албания поради непреодолима сила, нито Република Албания, нито участващата държава членка, нито Агенцията носят никаква отговорност.

7. Спрямо членовете на екипа не могат да се предприемат изпълнителни мерки, освен когато срещу тях е образувано гражданско производство, което не е свързано със служебните им функции.

Когато изпълнителният директор е удостоверил, че дадено имущество на членовете на екипа е необходимо за изпълнението на служебните им функции, то не може да бъде запорирано с цел изпълнение на присъда, съдебно решение или съдебно нареждане. При граждански производства членовете на екипа не подлежат на ограничения върху личната им свобода или на други ограничителни мерки.

8. Съдебният имунитет на членовете на екипа в Република Албания не ги освобождава от юрисдикциите на съответните изпращащи държави членки.

9. По отношение на услуги, предоставяни за Агенцията, членовете на екипа са освободени от изискванията на разпоредбите в областта на социалното осигуряване, които може да са в сила в Република Албания.

10. Членовете на екипа са освободени от всички форми на данъчно облагане в Република Албания върху заплатите и възнагражденията, които получават от Агенцията или от изпращащите държави членки, както и върху други доходи, получени извън Република Албания.

11. Република Албания, в съответствие с нейните законови и подзаконови разпоредби, разрешава внасянето на предмети за лично ползване от членовете на екипа и ги освобождава от всякакви мита, данъци и други налози, различни от таксите за съхранение, превоз и подобни услуги, върху подобни предмети. Република Албания също така разрешава износа на подобни предмети.

12. Личният багаж на членовете на екипа може да бъде проверяван само в случай че съществуват основателни подозрения, че той съдържа предмети, които не са предназначени за лично ползване от членовете на екипа, или предмети, чийто внос или износ е забранен със закон или е подчинен на правила на Република Албания за налагане на карантина. В този случай проверките на личния багаж се извършват само в присъствието на съответния/ите член/ове на екипа или на оправомощен представител на Агенцията.

ЧЛЕН 7

Документ за акредитиране

1. Агенцията, в сътрудничество с Република Албания, издава на всеки член на екипа документ, съставен на официалните езици на Република Албания и на един от официалните езици на институциите на Европейския съюз, за удостоверяване на самоличността пред националните органи на Република Албания и като доказателство за техните права да изпълняват задачите и да упражняват правомощията по член 4 от настоящото споразумение и съгласно оперативния план. Документът за акредитация включва следните данни за члена на екипа: име и националност; чин или длъжност; актуална дигитална снимка и задачи, които той има разрешение да изпълнява по време на разполагането.

2. Документът за акредитиране, заедно с валиден документ за пътуване, предоставя на члена на екипа достъп до Република Албания без да е необходимо предварително разрешение или виза.
3. Документът за акредитиране се връща на Агенцията след приключване на действието. Компетентните албански органи се уведомяват за това.

ЧЛЕН 8

Основни права

1. При изпълнението на своите задължения и упражняването на своите правомощия членовете на екипа зачитат в пълна степен основните права и свободи, включително по отношение на достъпа до процедури за предоставяне на убежище, и човешкото достойнство и забраната на изтезанията, нечовешкото или унижително отношение, правото на свобода, принципа на забрана за връщане и забраната за колективно експулсиране, правата на детето и правото на зачитане на личния и семейния живот. При изпълнението на своите задачи и упражняването на своите правомощия членовете на екипа не дискриминират лицата въз основа на техния пол, расова или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст, сексуална ориентация или полова идентичност. Всички мерки в нарушение на основните права и свободи, предприети при изпълнението на техните задължения и упражняването на техните правомощия, са пропорционални на целите, преследвани от тези мерки, и зачитат същността на тези основни права и свободи.

2. Всяка страна разполага с механизъм за подаване на жалби в случай на предполагаемо нарушение на основните права, извършено от нейните служители при изпълнението на служебните им функции в хода на съвместна операция, бърза гранична намеса или операция по връщане, провеждани съгласно настоящото споразумение.

ЧЛЕН 9

Обработка на личните данни

1. Членовете на екипа обработват лични данни единствено когато това е необходимо за изпълнението на техните задачи и упражняването на правомощията им за прилагането на настоящото споразумение от Република Албания, Агенцията или участващите държави членки.

2. Обработването на лични данни от Република Албания се извършва в съответствие с нейното националното законодателство.

3. Обработването на лични данни за административни цели от Агенцията и участващите държави членки, включително в случай на предаване на лични данни до Република Албания, се подчинява на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни¹, Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните)², Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета³, както и на мерките, посочени в член 45, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2016/1624, приети от Агенцията за прилагане на Регламент (ЕО) № 45/2001.

4. В случай че обработването предвижда предаване на лични данни, към момента на предаването на личните данни на Република Албания държавите членки и Агенцията указват всички общи или специални ограничения за достъп до тях или до тяхното ползване, включително по отношение на тяхното предаване, заличаване или унищожаване. Когато след предаването на лични данни стане ясно, че са необходими такива ограничения, те информират Република Албания за това.

5. Личните данни, събрани за административни цели по време на действието, могат да бъдат обработвани от Агенцията, участващите държави членки и Република Албания в съответствие с приложимото право за защита на данните.

¹ ОВ ЕС L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.

² ОВ ЕС L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

³ ОВ ЕС L 119, 4.5.2016 г., стр. 89.

6. След приключването на всяко действие Агенцията, участващите държави членки и Република Албания изготвят общ доклад за прилагането на параграфи 1—5 от настоящия член. Този доклад се изпраща на длъжностното лице по основните права и на длъжностното лице по защита на данните на Агенцията. Те докладват на изпълнителния директор.

ЧЛЕН 10

Компетентни органи за изпълнението на настоящото споразумение

1. Компетентният орган за изпълнението на настоящото споразумение в Република Албания е Министерството на вътрешните работи.
2. Компетентният орган на Европейския съюз за изпълнението на настоящото споразумение е Агенцията.

ЧЛЕН 11

Уреждане на спорове

1. Всички въпроси, възникнали във връзка с прилагането на настоящото споразумение, се разглеждат съвместно от представители на компетентния орган на Република Албания и от представители на Агенцията, която се консултира с държавата членка или държавите членки, съседни на Република Албания.

2. Ако не бъде постигнато предварително споразумение, споровете относно тълкуването или прилагането на настоящото споразумение се уреждат единствено чрез преговори между Република Албания и Европейската комисия, която се допитва до всяка държава членка, която граничи с Република Албания.

ЧЛЕН 12

Влизане в сила, срок на действие и прекратяване

1. Настоящото споразумение подлежи на ратификация, приемане или одобряване от страните в съответствие с техните вътрешни процедури и страните се нотифицират взаимно за приключването на необходимите за тази цел процедури.
2. Настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от втория месец след месеца, през който е била направена последната нотификация, посочена в параграф 1.
3. Настоящото споразумение се сключва за неопределен срок. Настоящото споразумение може да бъде прекратено или временно спряно с писмено съгласие между страните или едностранно от някоя от страните. В последния случай страната, която желае да прекрати или да спре временно споразумението, уведомява писмено другата страна за това. Прекратяването или временното спиране влиза в сила на първия ден от втория месец, следващ месеца, през който е подадено уведомлението или е сключено писменото споразумение между страните.

4. Уведомленията, направени в съответствие с настоящия член, се изпращат в случая на Европейския съюз — до генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз, а в случая на Република Албания — до Министерството на външните работи на Република Албания.

Съставено в два еднообразни екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, хърватски, чешки, шведски и албански език, като текстовете на всички езици са еднакво автентични.

За Европейския Съюз

За Република Албания